

2.8.6 FORUMLAR/ÇALIŞTAYLAR

ASANSÖR MESLEK ALANI VE MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİNİN MESLEK ALANINA ETKİLERİ PANEL/FORUMU (02 EKİM 2010)

Asansör Meslek Alanı ve Mevzuat Değişikliklerinin Meslek Alanına Etkileri panel-forumu, 02 Ekim 2010 Cumartesi günü Ekin Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi. EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş'ın panel yöneticiliğini yaptığı etkinlikte; Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan İlyas Menderes Büyüklü, Türk Akreditasyon Kurumu'ndan Atakan Baştürk, Türk Standartları Enstitüsü'nden Dr. Aysel Engin, EMO Ankara Şubesi'nden Ali Yiğit ve Mehmet Ali Kıran katıldı. Konuşmaların ardından, yöneticiliğini EMO Ankara Şubesi Yazman Üyesi Ömürhan Soysal ve Asansör Kontrolleri Koordinatörü Müdürü Tonguç Ünal'ın yaptığı forum kısmına geçildi.

Panel Yöneticisi EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş açılış konuşmasında, "Asansör Meslek Alanı ve Mevzuat Değişikliklerinin Meslek Alanına Etkileri" konusunda yapılacak olan merkezi düzeydeki çalışmaya ön hazırlık bakımından EMO Ankara Şubesi'nin etkinliğin gerçekleştirdiğinin altını çizerek şunları söyledi, "Düzenlediğimiz bu panel ile mevcut mevzuat, mevzuattaki değişikliklerin sektöre ve meslek alanına yansımaları konusunda ilgili kuruluşların konuya bakışını tartışacağız. A Tipi muayene kuruluşları, Meslek Odalarının dâhil olduğu çerçevede muayene kuruluşu olması söz konusu. Bu konuda Meslek Odalarının mevcut tüzel kişiliklerinin uygun olmadığı düşünülen belli noktalar var.

Odaların niteliğinde tehlikeli değişikliklerin söz konusu olduğu bir konu. Meslek Odalarının işlevlerinin, yapılarının, üyeleri ile olan ilişkilerini olumsuz etkilenmesi konusunda çok hassas ve dikkatli olunması gerekiyor. Özellikle bulunduğum yer itibarıyla Meslek Odasının Şube Başkanı olarak Odalarımızın niteliğinin olumsuz kulvara evrilmemesi için her türlü çalışmayı yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Konuya her açıdan, her pencereden mutlaka bakılması gerekiyor."

Panelde ilk sözü Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürlüğü Asansör ve Teleferik Şube Müdürlüğü'nden İlyas Menderes Büyüklü aldı. Türkiye'de asansör mevzuatının durumunu değerlendiren Büyüklü, "Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği'nin 18 Kasım 2008 tarihli ve 27058 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, 18 Mayıs 2009 tarihinde zorunlu uygulamaya girmiştir. Asansörlerde periyodik bakım ve yıllık kontrollerle ilgili bütün hususlar söz konusu yönetmelikle düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin temel amacı; insanların ve/veya yüklerin taşınmasında kullanılan asansörlerin hizmete alındıktan sonra çevrenin, insanların ve canlıların sağlık ve güvenliğini tehdit etmeyecek şekilde kullanımını sağlamak üzere, işletilmesi, bakımı ve yıllık kontrolleri için uyulması gereken kuralları belirlemektir" dedi.

Yönetmeliğin, 31 Ocak 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 95/16/AT Asansör Yö-

netmeliği kapsamında monte edilmiş asansörleri ve aynı yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce monte edilmiş ve halen faal asansörleri kapsadığını vurgulayan Büyüklü, tanımlar kısmında "bakım; bina sorumlusu; kurtarma çalışması, yetkili mühendis, yetkili servis"leri anlattı.

Asansörlerin güvenli ve işletme yönünden uygun şekilde çalıştığına tespiti için hizmete alınmasını müteakip iki yıl sonra devamında yılda en az bir kere bina sorumlusu tarafından yıllık olarak kontrol edilmesi gerektiğini vurgulayan İlyas Menderes Büyüklü şöyle konuştu; "Bu yönetmelik kapsamına giren asansörlerin kayıt altına alınması amacıyla, işletmeye alınacak asansörler, belediyeye veya belediye hudutları dışındaki yapılar için valiliğe veya ilgili kanunlar çerçevesinde yapı ruhsat vermekle yetkilendirilen kurum ve kuruluşlara tescil ettirilir."

"Ülkemizde asansörlerde güvenlik açısından bir hakimiyet sağlanmış değil"

Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) adına panelde konuşan Atakan Baştürk, TÜRKAK'ın asansör konusunda faaliyetlerin ortasına oturmadığını, asansör imalatı ve işletilmesiyle ilgili tarafların istedikleri akreditasyon boyutunda kurum olarak devreye girdiklerini söyledi. TÜRKAK'ın kamu gücü kullanan bir kuruluş olmadığını belirten Baştürk sözlerini şöyle sürdürdü, "Asansör konusu ülkemizde güvenlik açısından hakimiyet sağlanmış bir konu değildir. Son 40 yıl içinde ülke kapitalistleşme sürecinde belli mesafe aldı.

Bunun sonucu olarak da ortaya çarpık şehirleşme çıktı. Yoğun nüfusun şehirlere yerleşmesi yüksek binaların hızlı şekilde inşaatlar yapılarak yerleşim haline gelmesi bu binalarda var olan asansörlerin hayatımıza girmesine neden oldu. Asansörün herkesi ilgilendiren boyutu güvenli olmasıdır. Güvenliğin sağlanması nasıl olacak noktasına baktığımızda ilgili kamu otoriteleri merkezi yönetim ve belediyeler, güvenliği sağlamak durumunda olan teknik elemanları yetiştirecek tarafların yetersiz kaldığını itiraf etmek zorundayız. 30-40 yıllık dönem içinde hızla hayatımıza giren asansör ünitesi üzerinden alınması gereken güvenlik tedbirlerinin tam manasıyla yeterli olarak alındığını söyleyemiyoruz."

Asansör konusunda hizmetlerin hızla metalaştırıldığını, asansör güvenliğinin ticari hizmet olarak görüldüğünü kaydeden Baştürk şunları söyledi, "Asansörlerle kamusal açıdan yaklaşım bir tedbir getirmek midir değil midir noktasında baktığımızda net bir yönelimin ortaya çıktığını görüyoruz; hizmetlerin metalaştırılmakta. Asansör güvenliğinin ticari hizmet olduğunu görüyoruz. Asansörün üretimi sürecinde CE standardının tatbik edilmesi buna uygunluk sağlanmasının elde edilmesi için düzenleme ve uygulama söz konusu. Burada üreticinin büyük rolü var. Beraberinde onaylanmış kurumların da vazifelerinin olduğunu görüyoruz. Onaylanmış kuruluş ticari bir faaliyettir. İşletmecilik içinde asansör güvenliğinin olup olmadığını tespit edecek unsurlar ticari hizmet veren unsurlardır. Kamunun yakınında durduğu izlediği işin me-

talaştırıldığını görmekteyiz. İlham aldığımız uygulamalar kaçınılmaz şekilde çarpık şehirleşmenin olmadığı, asansör konusunda belli güvenliğin söz konusu olduğu bunun sürdürülebilirliğini sağlanması arayışı olduğunu batı ülkelerinin yaklaşımını tatbik etmek durumundayız. Onaylanmış kuruluşlar, diğer işletmecileri, A Tipi kuruluşlar keyfi davranamayacaklar, ilgili hizmet standardının getirdiği hususlara uyararak kendilerini dizginleyecekler; kontrollü faaliyetin içinde olacaklar. Akreditasyonun getireceği fayda varsa bu olacaktır. İlgili standardı hak ederek kuruluşları akredite ederek konunun ticarileşmesinin getirdiği riskleri minimize edilmesini sağlayacaktır.

Personelin piyasa gerekleri doğrultusunda kalifiye edilmesi hususu da ayrı bir konu. Bu konuda da son birkaç yıl içinde ticarileşmeye gitmiştir. Devletin okullarının yetiştirdiği elemanların bu işlere doğrudan intikal etmeleri değil de bir ara mekanizma konularak belli kurslardan geçilerek bu işlere yönlendirilmesi uygulaması kendisini göstermektedir. Personel yetkinliğinin tespit edilerek sertifikaya bağlanması ticarileşmesine sistem bir çözüm açısından akreditasyon konusunu da buraya da getirmiştir."

Panelde Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Ürün Belgelendirme Merkezi Başkanlığı adına katılan Dr. Aysel Engin, TSE'nin belgelendirme faaliyetlerine 1964 yılında ürün belgelendirme birimini kurarak başladığını, günümüzde çeşitli sektörlerde 50 bine yakın üretim ve hizmet yeri TSE belgelendirme hizmetlerinden yararlandığını söyledi. Asansörlerle ilgili belgelendirmede, asansör yönetmeliği kapsamında CE işareti inceleme, TSE uygunluk belgesi, hizmet yeterlilik incelemesi konularına değinen Engin, yeni yaklaşım direktifleri kapsamında yer alan ürünlerin ilgili mevzuata uygunluğunun, ürünler üzerine CE işaretinin iliştilmesi ile gösterildiğini, CE uygunluk işaretinin ürüne iliştilmesine ve kullanılmasına dair yönetmeliğin 11 Ocak 2002 tarihinde gerçekleştirildiğini kaydetti.

Aysel Engin, sunumunda "Asansör Yönetmeliği"ne değindi. Asansör direktifinin temel güvenlik şartları içinde, "Asansörlerin ve güvenlik aksamalarının tasarım ve yapımı ile ilgili temel sağlık ve güvenlik şart-

ları", "Makine emniyeti direktifinin ilgili temel güvenlik şartları ile ilgili" bölümler üzerinde duran Engin, yönetmelikte belirtilen temel güvenlik şartlarını da anlattı.

"Mevzuattan ve uygulamalardan kaynaklı sıkıntılar yaşanıyor"

Panelde EMO Ankara Şubesi adına Mehmet Ali Kıran, asansörün dünyada ve Türkiye'de asansör kullanımının ortaya çıkışının tarihsel sürecini anlatarak başladığı konuşmasında, "Türkiye'de her yıl 17 bin asansör piyasaya sürülüyor. Toplam cirosu 700 milyon Euro'ya sahip bir sektör olduğu söyleniyor. Sanayi Bakanlığı ve asansör denetim firma verilerine göre belgeli 600-700, belgesiz 2500'e yakın firma bulunduğu, burada 13-14 bin insanın çalıştığı, aileleriyle birlikte 50-60 bin insanın bu sektörden hayatlarını sürdürdüğü belirtilmekte.

Ankara'da belgeli 130-140 arasında belge almadan çalışanlarla birlikte 200'e yakın mühendisin bu sektörde çalıştığını biliyoruz." dedi.

Asansör sektörünün sürekli gelişim içinde olduğunu, dikey yapılaşmanın özellikle TOKİ yapılaşmasının artmasıyla daha da gelişme gösteren bir sektör haline geldiğini kaydeden Mehmet Ali Kıran şunları söyledi; "Sektörün gelişmesiyle -geçmişten de kaynaklı- bir sürü sıkıntılar ortaya çıkmakta. Mevzuattan kaynaklı veya uygulamaya yönelik bir sürü sıkıntılar yaşanıyor. Her şeyden önce çok başlılığın yaşandığı bir sektör. Sektörde uyumun eksikliğinden kaynaklı sıkıntılar yaşanıyor. Belediyelerin kamusal denetimi yerine getirmemelerinden kaynaklı sıkıntılar var. Oda açısından değerlendirsek, mühendislerin istihdamı konusunda yaşadığımız sıkıntılar var. Ayrıca proje üretilmediği ya da projenin üretilmeme noktasında dayatmanın direncin olduğu sıkıntılar olduğunu düşünüyoruz.

1989 yılındaki yönetmelikten sonra 1995'te Gümrük Birliği'ne giriyoruz ve ardından direktifler yayımlanıyor. Bunun üzerine de düzenlemeler yapmaya çalışıyoruz. AB tehditleri doğrultusunda gelen talepler doğrultusunda bu düzenlemeler yapılıyor. Bu düzenlemelerle sıkıntıları yaşayan direkt ilgili kişilerin istek-

lerinin çok da hayata geçirilmediğini görüyoruz. Bu dönemde hizmet alanlarının ticarileştirilmesi süreci yaşıyoruz. Ticarileştirilme sürecinin asansör sektöründe yansımaları oluyor, sıkıntıları çözmeye yönelik değil ticarileşme sürecinde alanı düzenleme paylaşımını olduğunu düşünüyoruz."

Periyodik kontroller bakımından miladın 2012 olduğunu ama asansör sektörü için miladın 2004 yılı olduğunu belirten Kıran, 2004 yılında ardı ardına 3 tane yönetmeliğin bir gecede çıkartıldığını vurgulayarak şöyle konuştu; "2004 yılından bu yana asansör sektörünün denetim kısmı ticarileşmiş durumda. Sektörün gelişmesi yönünde düzenlemelerin daha çok aksam üretimine yönelik olduğunu düşünüyoruz. Bu yönetmeliklerde Odamıza yönelik çeşitli tespitlerimiz var. 1995 yönetmeliğinde bir mühendis tanımı var. Yıllık kontrollerin belediyeler tarafından yapılması zorunluluğu var ki bu zorunluluğun bir kısmı 2003 yılında kaldırılıyor.

Daha sonra 2007 belediyelerin kamusal denetimi kaldırılıyor. Bu denetimler onaylanmış kuruluşlara, belediyelerin yaptığı denetimler A Tipi kuruluşlara devrediliyor ve mühendis zorunluluğu kaldırılıyor. İşin teknik boyutu da önemli.

Yaşanan süreçteki idari düzenlemeler dışında çıkartılan düzenlemeler bire bir AB tercümesi. Kendi ülkemiz koşullarına uygun standartların olması gerekiyor. Hizmetlerin serbest dolaşacağı malların serbest dolaşacağı süreç tasarlanıyor. Gümrükleri kaldırılırsunuz, o ülkenin kendilerine uygun standardını da almanız gerekiyor. Ülke içindeki buna dayalı gelişen sanayinin 3-5 firmaya entegre olmasını getiriliyor.

Bunu pratikte de görüyoruz. Bahsettiğimiz bu firmalar dünyada tekel oldukları için sürekli ceza yiyen şirketler oluyor. A Tipi muayene kuruluşları Odamız açısından önemli. İşletme bakım yönetmeliği, denetimlerin 2012 yılından itibaren A Tipi muayene kuruluşlarına devredilmesi öngörülüyor, Odaların da A Tipi muayene kuruluşu olması gerekliliği dayatılıyor. Bizce bu sürecin dışında kalmak alanın dışında kalmak değil periyodik kontrollerin dışında kalmak olarak görülüyor."

"Alanın ticarileştirilmesi doğru bir şey değil"

Panelde son olarak konuşan EMO Ankara Şubesi'nden Ali Yiğit, toplantıda asansör alanındaki ticarileşme, Oda'nın ve TMMOB'nin misyonu konularının değerlendirilmesi gerektiğini belirterek tarihsel sürece yönelik şu değerlendirmeyi yaptı. "2.Dünya Savaşı'ndan sonra bütün dünyanın ABD eksenli olarak yeniden şekillendirilmeye başlandığı dönemlerde, Dünya Bankası, IMF gibi bir takım kuruluşlar, bunların askeri gücü olan NATO ile yeni bir dünya yaratılma sürecine başladı.

1970'lerin ortalarından itibaren neo-liberalizm diye adlandırdığımız temelde kamu tarafından yönlendirilen, temel insan ihtiyaçlarının bazı mal ve hizmetleri özelleştirilmesine yönelik süreç yaşandı. SSCB'nin dağılmasıyla tek kutuplu dünyada bu süreç çok hızlı yaşandı. Türkiye'de 80'lerde tartışılmaya başlanan 2010 itibariyle kamunun elin-

de asker ve polis dışında bir şey kalmadı. Vatandaş devlet ilişkisi; müşteri tüccar ilişkisine dönüştürüldü, ne kadar paran var o kadar eğitim, sağlık, elektrik, haberleşme, ne kadar paran var o kadar özgürlük sürecine doğru evrimleşti.

Bu olayın teknik açıdan karşılığı neydi? Devlet ne için bu işleri yapıyor? Kamu hizmeti diye bir kavram var mıdır yok mudur bu tartışmalar yapıldı. Bu tartışmaların tümünde kamu hizmetin içi boşaltılmaya çalışıldı. Her şeyin paraya endekli; para müşteri tüccar ilişkisine dönüştürüldüğü bir noktaya doğru evrildi. Bunun da temel aktörlerinden biri Türkiye açısından bakıldığında AB idi.

Bu süreç gelişmekte olan ülkelerin lehine bizim gibi ülkelerin aleyhine işleyen sürece dönüştü. İç hukuk bir tarafa itilerek teknik anlamda egemen olanın hukukunun dayatılması noktasına varıldı." Egemen olan tarafın gelişmişlik düzeyi ve teknik düzeyi geri olan ülkelerin teknik mevzuatını yok ettiği, kendi hukukunu dayattığı bir çaba olduğunu vurgulayan Yiğit, "Mühendislik alanında da tüm yaklaşımlar bu eksenli sürdürülüyor. Önce direktifler belirleniyor bu direktiflere uydu uymadı konularında bir kural getirilip ülkelere dayatılıyor" diyerek sözlerini şöyle sürdürdü; "Her alan küçük küçük ticari işletmelere dönüştürülüyor. Asansör üretim konusu sanayi faaliyetidir.

Sanayi Bakanlığı taraftır, aynı zamanda mühendislik faaliyetidir. Üretim standart yayımlar TSE'nin burada taraf olması normaldir. TMMOB kendi kuruluş yasası bu alanların tümünde düzenleme yapma hakkına sahiptir. Mühendislik açıdan düzenleme yapmak durumundadır.

Burada periyodik denetimlerin yapılması konusunda sorun düğümlenmektedir. İlgili mühendislik Odalarının düzenleme yapma yetkisi tanımlanmamış, bir rüşvet olarak Odalara 'siz de A tipi muayene kuruluşu olun' denilmekte. Denetlemekte olan Odaların bu süreç içine girmesi doğru değildir. Mevzuat incelendiğinde kamusal anlayışla belediyeler tarafından denetimler yapılmak durumundadır. Belediyelerin kendi istihdam durumuna baktığımızda bir şekilde TMMOB ile işbirliği yapılarak sürdürülmektedir. Yıllık 700 milyon Euro'luk pazardan bahsediliyor.

Kamusal denetim ve güvenlik ortadan kaldırılmakta, aslı faaliyeti kâr etmeye yöneliktir.

TMMOB'nin durumu, bu sürecin mühendislik bir faaliyeti olduğunu tespit etmek, her kademedeki mühendisliğin olup olmadığını denetlemek, istihdam edilmelerini sağlamak; bu süreçteki mühendislerin faa-

liyetlerini mühendisçe sürdürüp sürdürmediği konusunda denetlemek olmak durumundadır. Alanın ticarileşmesi doğru bir şey midir? Hayır doğru değildir. Bu kamu eliyle sürdürülmelidir.

İkincisi bu süreç bizim dışımızda ticarileştirilse bile bunun mühendislik faaliyeti olduğunu, Odaların konularının denetleme kontrolünün usulüne uygun yapıp yapılmadığını tespit etmekle yükümlü bulunduğunu belirtmek gerekmektedir. Aslanan bu sürecin kamusal anlayışla yapıp yapılmadığıdır. Biz de bu denetimin kamusal anlayışla yapılmasını sağlamak olmalıdır." Panel-forumun ilk kısmı panelistlere yönelik soruların yanıtlanması ile sona erdi. Oturumun ikinci bölümünü EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Ömürhan Soysal ile EMO Ankara Şubesi Asansör Kontrolleri Koordinatörü Müdürü Tonguç Ünal yönetti. Katılımcılar konuyla ilgili düşüncelerini aktardıktan sonra etkinlik sona erdi.

GÖRÜNMEYEN GERÇEK GERÇEKTEN ÇEVRECİ Mİ PANEL/FORUMU (02 EKİM 2010)

“Görün(mey)en Gerçek Gerçekten Çevreci mi?” başlıklı panel/forum 3 Haziran 2011 Cuma günü İMO Teoman Öztürk Toplantı Salonu’nda saat 18.00’de gerçekleştirildi. 5 Haziran Çevre Günü etkinlikleri kapsamında Ankara Tabip Odası, KESK Ankara Şubeler Platformu, Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, EMO Ankara Şubesi, Metalurji Mühendisleri Odası ve ODTÜ Mezunları Derneği’nin ortaklaşa düzenlediği etkinlik açılış konuşmaları ile başladı. Etkinlikte EMO-Genç Drama ve Tiyatro Topluluğu ‘Devrimci Yazar ve Ozanlarımızı Anıyoruz’ başlığı altında bir şiir dinletisi ve drama gösterisi sahnelendi. Gösterinin ardından “Görün(mey)en Gerçek Gerçekten Çevreci mi?” konulu panele geçildi.

Sunumunu EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Ömürhan Soysal’ın yaptığı etkinliğin açılış konuşmasını etkinliği düzenleyen örgütler adına EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş yaptı.

Pektaş şöyle konuştu, “Değerli dostlar hepinize merhaba. Bütün düzenleyici örgütler adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün iki etkinliği bir arada yapıyoruz. Gönül isterdi ki böyle bir etkinlikte, böyle bir anmada üç değerli sanatçının, Nâzım Hikmet’in, Ahmet Arif’in, Orhan Kemal’in anıldığı, bir yandan da çevre mücadelesinin ekolojik değerlerin toplumun gündeminde daha fazla yer ettiği bunun uğrunda insanların öldürüldüğü süreçte bu salonlar keşke katılımcılara yetmeseydi. Dünyamızın ve ülkemizin buna çok ihtiyacı var. Böyle bir süreçten geçiyoruz.

Başbakan kendisinin ‘çevrecinin daniskası’ olduğunu söylemişti, görüyoruz ki çevreyi katledenlerin daniskası olmuş. Hatta kendisine itiraz edenlerin, tepki verenlerin -Hopa’da olduğu gibi- eşkiya olduğunu söyleyecek kadar, orada çevre ve HES’lere itiraz edenlere karşı polisin şiddet kullanması nedeniyle hayatını kaybeden birisi için ‘kim olduğu önemli değil üzerinde durmuyorum kalp krizinden ölmüş’ diyecek kadar insanın kanını donduran bir cümle sarf etmiştir. Bu sözlerden sonra çevreci olmadığı aşikâr, ülkesini sevmediği aşikâr, insanını sevmediği aşikâr. Çevreciyim derken kendi çevresini kastediyor olabilir!

5 Haziran etkinliğiyle ilgili olarak iki farklı etkinlik düşünülmüştü daha sonra bunların tek bir etkinlikle birleştirilmesi gündeme geldi.

Her Çevre Günü’nde değerli ozan Nâzım Hikmet’in

şiiirlerine yer veriyoruz. Büyük ozanın çevre ile ilgili nükleerle ilgili çok güzel şiirleri var. Nâzım Hikmet, bizim sayfalarla raporlarla anlatamayacağımız şiirleri birkaç dizede çok güzel anlatmıştır. Keza bir çoğumuzun dağların şairi dediğimiz Ahmet Arif’i biliyoruz. Orhan Kemal’in hayatında Nâzım Hikmet’in büyük önemi var. Bursa Cezaevi’nde Nâzım Hikmet tarafından şiire değil düz yazıya yönelmesi önerilmiş ve Orhan Kemal çok güzel eserler vermiştir.”

Pektaş’tan sonra söz alan Özgür Başkaya, EMO-Genç Drama ve Tiyatro Topluluğu hakkında izleyicilere kısa bilgi verdi. EMO-Genç Drama ve Tiyatro Topluluğu tarafından Nâzım Hikmet ve Ahmet Arif’ten şiirler okunmasının ardından kısa bir gösteri sunuldu.

Oturum Yöneticiliğini ÇMO’dan Ertuğrul Ünlütürk’ün yaptığı panelde EMO Ankara Şubesi’nden Elektrik Elektronik Mühendisi Ali Yiğit “Nükleer Santral Gerçeğinin Teknik ve Sosyal Boyutları” konusunu aktardı. Ali Yiğit’ten sonra konuşan Meteoroloji Mühendisi İsmail Küçük “HES’lerin Görünmeyen Yüzü” ve Avukat Mehmet Horuş “Siyanürle Madencilik” konusunda sunum yaptı.

“Yeryüzündeki en büyük nükleer güç üreticisi ABD’dir”

Panelde ilk sözü EMO Ankara Şubesi’nden Ali Yiğit aldı. “Nükleer Enerji Nedir?” sorusunu yanıtlayan Ali Yiğit sunumunda şunları söyledi; “Dünyada 60 yıllık geçmişi olan, ülkemizde ise hikâyesi bir o kadar eski olan konudur. Nükleer reaktör, zincirleme çekirdek tepkimesinin başlatılıp sürekli ve denetimli bir biçimde sürdürüldüğü aygıtlardır. Nükleer reaktörler bazen nükleer enerjiyi başka bir tür enerjiye (genelde elektrik enerjisine) çeviren santraller olarak kullanılırlar. Nükleer Enerji, yeterli miktarda fizyon reaksiyonu verebilen maddenin, uygun biçimde yerleştirildiği ve bununla da denetim altında zincirleme bir fizyon reaksiyonunun başlatılıp sürdürülebildiği bir enerji üretim biçimidir. Ağır çekirdeklerin bölünme ürünleri büyük miktarlarda enerji içerirler.

Ayrıca daha önemlisi bu ısıdan aşırı ısınmış ve yüksek basınçlı su buharı elde etmede yararlanır. Bununla buhar türbini döndürülerek elektrik üretilir. Bu tür tesisler Nükleer Enerji Santralleri adını alırlar. Reaktörlerin çoğu elektrik üretimi için çalışırlar. Bazı

küçük boyutlu reaktörler nükleer denizaltı gemileri ile su-üstü gemilerinde kullanılır.

Bugün itibarıyla dünyada 1100 civarında nükleer reaktör çalışır durumdadır. Bunların yaklaşık 310 tanesi araştırma reaktörüdür. Sanayi ve ilaç için izotop üretiminde bulunmaktadır. 400'ü aşkın reaktör denizaltılarla ilgilidir. 440 dolayında reaktör ise elektrik enerjisi üretimine yönelik olarak faaliyet göstermektedir.

Yeryüzündeki en büyük nükleer güç üreticisi ABD'dir ve 676,70 TWh nükleer enerji üretmektedir. ABD aynı zamanda çalışır durumda olan 104 santral ile en fazla santrale sahip olan ülke konumundadır. İkinci en büyük üretici Fransa'dır ve 368,40 TWh nükleer enerji üretmektedir. Bu ülkeleri Japonya 306,94 TWh, Almanya 145,20 TWh, Rusya 95,38 TWh, İngiltere 91,14 TWh, Güney Kore 85,19 TWh, Ukrayna 70,64 TWh, İsveç 70,00 TWh, Kanada 67,50 TWh izlemektedir.

Türkiye'de etkin durumda olan tek nükleer reaktör; Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezinde bulunan TR-2 Araştırma Reaktörüdür. Enerji kaynakları da tıpkı diğer doğal kaynaklar ormanlar, madenler, hava, su, denizler, akarsular vb. gibi toplumların ortak kültürel varlıklarıdır.

Kişilerin bu ortak varlıklardan ihtiyaçları oranında yararlanabilmesi bir haktır.

Enerji kullanma hakkı, evrensel bir haktır ve kimsenin bu hakkını kullanması engellenemez.

Merkezi yönetimler, tüm vatandaşların enerji kullanma hakkını sağlamak için gerekli önlemleri almak zorundadır.

Elektrik enerji hem insan yaşamındaki vazgeçilmezliği ve sanayinin temel girdisi olması hem de kaynaklarının kısıtlılığı nedeniyle, hem sanayileşme açısından hem de insan yaşamı açısından önemini korumaktadır.

Elektrik enerjisi; kullanım kolaylığı, temizliği ve atık bırakmaması nedeniyle diğer enerji kaynaklarına göre genel enerji tüketimi içindeki payı yıllar itibarıyla artmaktadır. Şu anda dünyada genel enerji tüketimi içinde elektrik enerjisinin payı %40'ın üzerindedir. Bu payın 21. Yüzyılın ilk çeyreğinde % 50'ye yükselmesi beklenmektedir.

Bu artış trendi elektrik enerjisinin öneminin gelecekte de devam edeceğinin göstergesidir.

1970'li yıllarda dünyadaki genel ekonomik göstergelerde olduğu gibi enerjiye olan talepteki artış beklentilerin altında gerçekleşmiştir. 1973'teki petrol krizi ile başlayan süreç elektrik enerjisi üretiminde maliyetleri arttırdı.

1973'e kadar petrolün sınırsız ve ucuz olacağı gibi görünmez bir kural piyasaya hakimdi ve ancak du-

rumun öyle olmadığı petrol krizi ile ortaya çıktı ve bu durum sanayi üretim sektörünü zorladı.

Daha sonra petrol fiyatlarının düşmesine karşın petrole dayalı elektrik enerjisi üretimi riskli olarak kabul edildi ve petrole dayalı elektrik üretiminden bir kaçış yaşandı.

Ancak dünyadaki otomotiv endüstrisindeki büyüme nedeniyle genel enerji tüketimi içinde petrolün payında bir azalma olmadığı gibi hızla arttı.

Ancak bu krizin tüm olumsuzluklarına karşın; olumlu yansımaları da olmuştur.

Şöyleki; Bunlardan en önemlisi: Tüm dünyada o döneme kadar parçalı bir şekilde yönetilen elektrik enerjisinde merkezi yapılar ortaya çıkmaya başlamıştır.

Ülkemizde TEK'in ortaya çıkışı da aynı sürecin ürünüdür. TEK 1970 yılında 1312 sayılı yasa ile kurulmuştur.

1982 yılında 2705 sayılı yasa çıkarılarak Belediyelerin yetkisinde olan kent içi elektrik dağıtımı da TEK'e devredildi ve merkezi yapı oluşturuldu.

Elektrik enerjisi üretildiği anda tüketilmek zorundadır. Bu da elektrik enerjisinin üretim, iletim ve dağıtımının birlikte değerlendirilmesi demektir. Bu merkezi yapının temelini elektrik enerjisinin 'depo edilememe, üretildiği anda tüketilme' özelliği teşkil etmektedir.

1973 Petrol krizinin ikinci önemli etkisi ise; güneş, rüzgar, jeotermal gibi yeni elektrik üretme biçimlerinin gündeme gelmesidir. Bu konudaki AR-GE faaliyetleri artmış ve pilot uygulamalar gündeme gelmiştir. Elektrik enerjisi, ikincil bir enerji kaynağıdır. Yani başka enerji kaynakları dönüştürülerek elde edilir. Her üretimde olduğu gibi elektrik üretiminde de şu veya bu şekilde çevreye zarar verilir. Elektrik enerjisinde üretimin olabildiğince ÇEVRECİ olması fikri ortaya çıkmıştır. Üçüncü önemli etkisi ise enerjinin sonsuz olmadığı bu yüzden verimli kullanılması gereği ortaya çıkmıştır. Yani elektrikte VERİMLİLİK kavramı ortaya çıkmıştır. Dördüncü etkisi de enerji kaynaklarının olabildiğince yerel sınırlar içinden sağlanması fikrinin gelişmesidir.

Beşinci etkisi de diğer sanayi üretimlerinde olduğu gibi enerjinin de çevre boyutunun gündeme gelmesidir.

Bütün bu etkiler birlikte değerlendirildiğinde enerjide PLANLAMA kavramı ön plana çıkmaktadır.

Bu açıdan üretim teknolojisi ve bu teknolojilere uygun kaynaklar seçilirken aşağıdaki etkenler dikkate alınmalıdır.

- Seçilen teknoloji güvenli olmalıdır,
- Kullanılacak kaynak olabildiğince yerel olmalıdır,
- Seçilen teknoloji ucuz olmalıdır,
- Yenilenebilir ve çevreci olmalıdır

Bütün bu özellikleri nedeniyle elektrik enerjisini şu şekilde tanımlayabiliriz.

- Elektrik enerjisi bir kamu hizmetidir,
- Elektrik enerjisi yapısı gereği merkezi planlamayı zorunlu kılar,
- Elektrik enerjisi yapısı gereği kamu tekeli zorunlu kılar,
- Elektrik enerjisinde ticari karlılık değil, toplumsal yarar ve katma değer önemlidir,
- Elektrik enerjisi verimli kullanılmalıdır,
- Elektrik enerji politikaları sanayileşme politikalarına ve nüfus planlamasına bağlıdır,
- Elektrik enerjisi büyük ölçekli yatırımları gerektirir,
- Elektrik enerjisi tüketimi bir ülkenin gelişmişlik göstergesidir.

Elektrik enerjisi ikincil bir enerji kaynağıdır. Yani başka enerji kaynakları kullanılarak elde edilir. Elektrik enerjisi üretimi yapılırken yaşanan sorunlar, maliyetleri ve elektrik enerjisinin yaşamsal önemi düşünüldüğünde üretim teknolojisi seçiminde son derece dikkatli davranılması gereklidir.

Çünkü yapılan yatırımlardan geriye dönüş son derece pahalıdır.

Bu kriterler düşünüldüğünde üretimde yerli kaynaklara dayalı bir seçimin yapılması ve başta çevresel etkiler olmak üzere diğer toplumsal maliyetlerin ve getirilerin dikkate alınması gereklidir.

Üretim teknolojisini seçerken neleri dikkate alacağız. İlk kuruluş maliyeti belirleyici parametrelerden birisidir.

Kilowatt başına ilk kuruluş maliyetleri açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki tablo ile karşılaşılır.

Hidro Elektrik Santraller (baraj gövdesine bağlı ola-

rak değişir) 750 – 1.200 US\$

- Linyite Dayalı Termik Santraller 1.600 US\$
- İthal Kömür Dayalı Termik Santraller 1.450 US\$
- Doğalgaza Dayalı Termik Santraller 680 US\$
- Nükleer Santraller 3.500 US\$
- Rüzgar Santraller 1.450 US\$
- Petrole Dayalı Termik Santraller 2.000 US\$
- Fotovoltaik piller
Veri bulunamadı

Elektrik enerjisinde kuruluş maliyetlerinin yanı sıra elektrik enerjisinin marjinal maliyeti önemlidir. Yani bir birim elektrik enerjisi üretimi için gerekli girdi miktarının maliyeti önemlidir. Dolayısıyla salt kuruluş aşamasındaki maliyetlere bakarak ucuzluk veya pahalılık değerlendirmesi yapılması doğru değildir.

Marjinal maliyetler açısından değerlendirildiğinde en ucuz elektrik enerjisi üretimi hidrolik santrallerdedir. İkinci en ucuz üretim ise yerli kaynaklara dayalı linyit santralleridir. Daha sonra doğal gazlı santraller, ithal kömüre dayalı santraller, rüzgar santralleri, petrole dayalı santraller, nükleer santraller ve fotovoltaik piller gelmektedir. Kilowattsat başına marjinal maliyetler aşağıdaki gibidir.

- Hidro Elektrik Santrallerde 0.0005 US\$
- Linyite Dayalı Termik Santrallerde 0.0250 US\$
- Doğalgaza Dayalı Termik Santrallerde 0.0300US\$
- İthal Kömüre Dayalı Termik Santrallerde 0.0350 US\$
- Rüzgâr Santrallerinde 0.0450 US\$

- Petrole Dayalı Termik Santrallerde
0.0600 US\$
- Nükleer Santrallerde
0.0750 US\$
- RFotovoltaik Piller
0.2500 US\$

Teknolojinin güvenilirliği sıralaması yapıldığında; hidrolik, termik teknoloji ve rüzgar santralleri ilk sıraları oluşturmaktadır. Güvensizlik sıralamasında ise Nükleer Teknoloji ilk sırada yer almaktadır.

Görüldüğü gibi teknik kriterler değerlendirildiğinde en iyiden en kötüye sıralamada Nükleer Santraller en sonda yer almaktadır.

Böyle olmasına karşın neden hep ülkemiz gündemindedir?

Üretim Kaynaklarının Yerli Olmasının Karşılaştırılması

Kaynakların yerli olması yani kaynağın her an kullanıma hazır olması düşünüldüğünde sıralama hidrolik, rüzgar, güneş ve linyit santralleri şeklinde belirlenmektedir.

Seçilen Teknolojinin Güvenilirliğinin Karşılaştırılması

Teknolojinin güvenilirliği sıralaması yapıldığında; hidrolik, termik teknoloji ve rüzgar santralleri ilk sıraları oluşturmaktadır. Güvensizlik sıralamasında ise Nükleer Teknoloji ilk sırada yer almaktadır.

NÜKLEER ENERJİ NEDEN RİSKLİ ?

1986 Çernobil faciasına kadar nükleer enerji ile ilgili riskler çok bilinmemekteydi. Çernobil ile birlikte Pandora'nın kutusu açıldı ve bilinenlerin bilinmeyenlerden daha fazla olduğu ortaya çıktı.

Kaza riski ve kaza sonrası risklerin boyutu belli oldu. Atıklar konusunun çok ciddi bir sorun olduğu ortaya çıktı.

Kaza olmasa bile nükleer santrallerin çevresinde ve çalışanlarında kanser riskinin yüksek olduğu ortaya çıktı. Santrallerin ekonomik ömrünü doldurduğunda bertaraf edilme maliyetlerinin yüksekliği ortaya çıktı. Santrallerden çıkan atıkların yarılanma süreleri çok uzun ve etrafa yaydıkları radyasyon tehlikelidir. Atıkların saklanamaması veya saklanma maliyetinin yüksekliği. Peki bunca riskine karşın neden ülkemizde nükleer enerjide ısrar ediliyor?

Bilindiği gibi nükleer enerji teknolojisiyle nükleer silah teknolojisi at başı beraber gitmiştir. Yani teknolojiye sahip olanlar sonuçta nükleer silah teknolojisi de yönelmiş oluyorlar.

Öteden beri ülkemizdeki milliyetçi ve muhafaza kâr çevrelerin nükleer silaha sahip olma ve böylece 'Ortadoğu'da güç olma' hayalleri vardır. Bu hayal nükleer santral isteğini sürekli canlı tutmuştur.

1986'dan sonra dünya genelinde yaşanan 'yeni nükleer tesis kurma konusundaki çekinceli tavır' bizim gibi 'kötü yönetilen ülkeleri' cazibe merkezi yapmıştır.

Nükleer lobiler kamuoyu baskısını az olduğu daha doğru deyişle 'demokratik kamuoyunun etkili olmadığı' ülkelere yönelmişlerdir. Öncelikle ülkenin kamuoyu Nükleer Santrale ihtiyaç olduğuna ikna edilmektedir. Bu amaçla da ülkedeki kötü enerji yönetimi ve peş peşe yaşanan tüm krizler sonrası 'Nükleer enerji santrali olmalı' tezi kamuoyuna pompalanmaktadır.

Nükleer lobiler, kamuoyunu ikna etmeye çalışmanın yanı sıra 'nükleer rüşvetlerle' bürokrasiyi ikna etmeye çalışmaktadır.

Hepimiz hafızalarımızı yoklarsak 2001 yılındaki Ecevit Hükümeti'nin Nükleer Santral ihalesini iptal etmesinin ardından bir başbakan yardımcısı 'Teklif veren firmaların zararlarının tazmin edilmesi gerektiğini' söylemişti. Bu zararların dağıtılan rüşvetler olduğu herkesin malumudur."

“Sanal rakamlarla işler yapılmaya çalışılmaktadır”

Ali Yiğit'ten sonra söz alan Meteoroloji Mühendisi İsmail Küçük de panelde “HES’lerin Görünmeyen Yüzü” başlıklı sunum yaptı. HES’lerin daha önceleri kamu tarafından yapılıp işletildiğini ve kâr amacı güdülmeyeceğini belirten Küçük şöyle konuştu, “Süreçte bir çok Kanun ve yönetmelikler çıkartıldı. Bu kanun ve yönetmelikler mahkemelerde iptal edilince bir çok değişiklikler yapılmak zorunda kalınmıştır. Sayıştay Raporu kapsamında YİD modeliyle yapılan 24 ve Yİ modeliyle yapılan 5 olmak üzere toplam 29 adet santral incelenmiş olup bu incelemeler sonucunda tespit edilen sorunların başlıcalarına aşağıda kısaca değinilmiştir.

Görevli şirketlerle imzalanan Uygulama/İmtiyaz Sözleşmeleri defalarca değiştirilmiş ve her değişiklikle, projelerin toplam yatırım tutarları ve elektrik satış tarifeleri yükseltilmiş, işletme süreleri uzatılmış, erken üretim, eksik ve fazla üretim fiyatları değiştirilmiştir. Bu tür değişiklikler tamamen şirketlerin talepleri doğrultusunda ve firmaların lehine olmuş, kamu yararı açısından yapılması zorunlu olan değişiklikler yapılmamış, bu da kamu kesiminin riskinin artmasına yol açmıştır

Tüm bu uygulamalar sonucunda, santrallerin işletmede oldukları ortalama 4 yıllık süre içinde 2.3 milyar USD kamu zararı ortaya çıkmıştır

20 Şubat 2001 tarihli ve 4628 sayılı “Elektrik Piyasası Kanunu” ile rekabet ortamında enerji piyasası oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amacıyla yeni bir yapı olarak “Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu” oluşturulmuştur. Bu kanunla birlikte enerjide bütün alanlarda serbest girişimin önü açılmış gibidir.

EİE İdaresi Genel Müdürlüğü Mühendislik Hizmetleri Normlarından “Su yapılarının Mühendislik Hidrolojisi Çalışmaları” 20 yıllık süreci kapsayan akım değerlerine gerek olduğu belirtilmektedir.

Ancak 4628’den sonra üretilen / türetilen (!) projeler için bu normların kullanıldığını söyleyebilmek mümkün değildir.

Raporları Kimler Hazırlamaktadır?

Mühendislik projelerinin hazırlanmasında belli kriterler aranır. Oysa bu projelerin hazırlanmasında ya da hazırlayanlar için hiçbir kriter aranmamaktadır. Bu yapılar ve yapıların imalatının boyutlandırılmasında kullanılacak olan veriler tamamen mühendislik çalışmalarını gerektirmektedir.

Ancak hiçbir raporda mühendis ismine rastlamak mümkün değildir. Projelerin çoğunluğu piyasanın baskılanması sonucu türetilmiştir. Projelerin çoğunda hiçbir hidrolojik kurala uymayan HES başvuruları bulunmaktadır.

Bunca HES için, yeterli olmayan su ölçüm değerlerine göre su değerlerinin elde edilmesi mümkün olmadığından, su değeri elde etmenin mümkün olmadığı yerler için yeni teoriler(!) geliştirilmiştir ki, bunların “hidroloji” kuralları ile ilişkisi bulunmamaktadır.

Yani sanal rakamlarla işler yapılmaya çalışılmaktadır. Projelerin sayısı olarak artması ve kural tanımazca yapılan işlemler çoğu alanda çevre sorunlarını da gündeme gelmiştir.

Kamuoyunun duyarlılığının ve dikkatinin artması nedeniyle ÇED uygulamalarıyla bu projeler için çıkış yolu aranmıştır. Su kullanım anlaşmasıyla birlikte enerji alanında birçok şirket kurulmuş olduğu ve bu şirketlerin sürekli el değiştirmekte olduğu kamuoyunun bilgisindedir.

Bu durum serbest piyasada sanal işlemlerin yapıldığına ilişkin bir göstergedir.

ÇED'in Gerçek Yüzü :

ÇED hazırlayabilmek için, Çevre ve Orman Bakanlığından yeterlilik belgenizi almanız gerekmektedir. Bunun için Çevre ve Orman Bakanlığı bazı kriterler getirmiştir. Kısaca ÇED işleminin çok önemli olduğunu kabul eden Bakanlık bu konuda bir kural ve denetim zinciri oluşturmuştur. ÇED hazırlanmasında kullanılan veriler öncelikle projelerden alınmaktadır. Ancak; herhangi bir HES'in fizibilite, uygulama projesi gibi projelerin hazırlanması için hiçbir kriter yoktur.

Enerji Sektöründeki ÇED Karar Sonuçları *			
Sektör Dağılımı	Olumlu	Olumsuz	Toplam
Termik	44	-	44
HES	124	1	125
İletim	143	-	143
Jeotermal	1	-	1
Sulama	4	-	4
Rüzgâr	3	-	3
Toplam	319	1	320

* 23 Mart 2010 tarihi itibarıyla

Enerji sektöründeki ÇED raporlarından sadece bir tanesi olumsuz olarak sonuçlanmıştır. Bu ÇED 'de Köprüçay Projesi (Beş Konak 1 Barajı ve HES) için verilen olumsuz karardır. Yine aynı tarihli kararla Köprü Çay Projesi Beş Konak 2 Baraj ve HES) için olumlu raporu verilmiştir. Olumsuz karar verilen ÇED in durumu bu kapsamda değerlendirildiğinde, enerji sektöründe olumsuz verilmiş hiçbir ÇED yoktur diyebiliriz

HES projelerindeki artışlar sonucunda, ilk denetimlerinin zaman alması ve imalatlarındaki denetimleri hızlandırmak amacıyla 15 Ağustos 2009 tarihinde Su Yapıları Denetim yönetmeliği yayınlanmıştır.

Denetim Gerçeği

Bu yönetmelik amacıyla her ne kadar bu alandaki denetimi sağlamayı yazsada uygulamanın deneti tamamen ortadan kaldıracığı açıktır.

Kısaca bu yönetmelik ÇED benzeri bir uygulamayı hedeflemektedir. Bu Yönetmelik TMMOB ve KESK-ESM'nin açtığı davalar sonucu yürütmesi durdurulmuştur. TORBA Yasa olarak bilinen düzenlemelerde, yürütmeyi durdurma gerekçesini ortadan kaldıracak değişiklik yapılmıştır.

13 Mayıs 2011 tarihinde SU-Yapıları-Denetim Yönetmeliği yeniden yayınlanmıştır. Planlama söylemi yalandır. Bu projeler planlama yapılmadan ortaya konmaktadır. Planlama olsaydı havzada ne yapılacağı önceden belli olurdu. İnsan odaklı planlama yapılmadığından suyun öncelikli kullanımlarında sorunlar yaşanması kaçınılmaz olacaktır. Havzada yaşam bütün olarak ele alınmadığından doğal ve kültürel yaşam hiçe sayılmaktadır.

ÇED'de sayılan önlemlere ilişkin ifadeler tamamen sanaldır. Havzada yaşam bütün olarak ele alınmadığından Doğal ve Kültürel yaşam hiçe sayılmaktadır. ÇED'de sayılan önlemlere ilişkin ifadeler tamamen sanaldır. Can suyu: Son on yıllık akımların ortalamasının %10 can suyu olarak bırakılacaktır. Kriter ne? Kim denetleyecek, yaptırım nedir? HES Uygulamaları bütün olarak değerlendirildiğinde bu işlerde insan yoktur ve kamu zararı vardır. Geri dönülemeyecek işler yapılmaktadır. Neden böyle kural tanımaz şekilde yapıyorlar? Çünkü bu işlerde amaç suyun kaynağını satmaktır."

"Altın aramada faaliyetler hukuksuz sürdürülüyor"

Mehmet Horuş, "Siyanürle Madencilikle ilgili ne teknik ne hukuki bir tabir var. Bu konuyla ilgili açılmış davalarla ilgili bilgiler vereceğim. Bergama'da tamamı lehimize sonuçlanmış ama uygulanmayan kararların olduğu bir durum var. 100'den fazla mahkeme kararı var. Bu kararların hepsi uygulanmadı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu konuda rekor tazminat kararı verdi. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin verdiği tazminat kararı ile ilgili olarak başta Başbakan ve dönemin Bakanlar Kurulu üyelerine bu paranın rücu

edilmesi yönünde açılan bir dava var. Ankara İdare Mahkemesi bu başvuruya reddederken, Danıştay her yurttaşın bunu talep etme hakkı olduğu yönünde karar vererek Ankara İdari Mahkemesi'nin ret kararını bozdu. Geçen hafta idari mahkemesi bu kararında direndi. Tekrar temyize gönderiyoruz.

Bergama'da 20 yıldır madencilik faaliyeti yürütülmeye çalışılıyor. Orada altın bitti ve bölgeye yakın yerlerde madencilik yapmaya çalışıyorlar. Bütün faaliyet hukuksuz olarak sürdürülüyor. Bergama'da Kozak Yaylası'nda şu anda 4 ayrı ocakta ek madencilik yapılmaya çalışılıyor. Madende çalışan işçiler oradaki işçilerin taşeronları davayı ve yargılamayı geciktiriyorlar.

İki yıldır Bergama'da yargılama yapılamıyor. Uşak Eşme'de davası devam ediyor. Eşme Cumhuriyet Savcılığı takipsizlik kararı verdi. Valilik, insanların kanalizasyondan zehirlendiğini söyledi. Bizim açtığımız davada 3 yıl sonra yüksek mahkeme bütün yapılan soruşturmaların eksik olduğuna karar verdi ve zehirlenmelerle ilgili olarak toprağa suya bakıldığını insanlara bakılmadığını söyledi. Şu an dosya bilirkişide, doktorlar görüşlerini oluşturuyorlar.

Geçtiğimiz yıllarda Evrensel Gazetesi'nin Kütahya'da altın aranması ile ilgili bir haberi vardı ve bu haberde 'set yıkılabilir' deniliyordu. Bugün Kütahya Valiliği'nin resmi yazısı elimize ulaştı. Orada yapılan şeye bakıldığında, gözle gördüğümüz faaliyette muazzam ek önlem ve tedbirler alınıyor.

Eşme'de Kütahya'da yaşanan kazaların benzerlerini önümüzdeki yıllarda daha sık yaşayacağız. Şunu belirteyim bizim hukuk sistemimizde yaşanan her kazadan sonra Agatha Christie romanının ortasına sürükleniyoruz. Agatha Christie romanlarında siyahnürle cinayet işlettirir. Herkesin gözü önünde yaşanan toplumsal felaket var ve biz sanki dedektiflik faaliyetleri içindeymişiz gibi hak arama mücadelesi içine girmeye çalışıyoruz. 20 yılı aşkın süredir verilen mücadeleler altın madenciliğinde böyle konuşuyoruz ama HES'lerde durum aynı. Ortada 50'nin üzerinde kazanılan dava var kaybedilen bir iki dava var. Ama bu kararlar uygulanmıyor.

Neticede Türkiye'nin içine sürüklendiği ekolojik yıkım sürecinde hukuk işlevsizleştiriliyor, hukuksal denetimin dışına çıkartılıyor.

Geçen yıl "Çevre Direnişleri Buluşuyor" etkinliği bu salonda yapıldı. Bu etkinliği bitirdikten sonra ikincisinin yapılması yönünde öneriler geldi. Biz bu etkinliğin

sonuçlarını değerlendirirken gidişatın hiç de iyi olmadığını, ölen üç arkadaşımızın aslında bu mücadele içinde tanıdığımız insanlar olduğunu ikincisini düzenlersek maalesef ikinci etkinlikte dövüşerek ölenleri anabiliriz demiştik. Daha bir yıl olmadan Hopa'da suyunu savunurken bir arkadaşımızı kaybettik. Bu mücadele Türkiye'de gittikçe büyüyecek ve sertleşecek bir mücadele. Bedel ödemesi gerekenler bedeli ödemedikçe biz bedel ödemeye devam edeceğiz."

Etkinlik izleyicilerin sorularının katılımcılar tarafından yanıtladığı forum bölümü ile sona erdi.

